

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2010. július 14.)

Olaszország északi makroövezetében a villamos energia előállításának és nagykereskedelmi értékesítésének, valamint Olaszországban a villamos energia közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára történő kiskereskedelmi értékesítésének a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazása alóli mentesítéséről

(az értesítés a C(2010) 4740. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/403/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁾ és különösen annak 30. cikke (5) és (6) bekezdésére,

tekintettel a Compagnia Valdostana delle Acque S.p.A. – Compagnie Valdôtaine des eaux S.p.A. (a továbbiakban: CVA) által 2010. február 15-én e-mailben benyújtott kérelemre,

a közbeszerzési tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

I. TÉNYEK

(1) A CVA a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (5) bekezdése alapján 2010. február 15-én e-mailben kérelemmel fordult a Bizottsághoz. A Bizottság 2010. április 15-én e-mailben kiegészítő információkat kért az olasz hatóságoktól, és szintén 2010. április 15-én e-mailben további információkat kért a CVA-tól. A további információkat az olasz hatóságok 2010. május 10-én és 2010. május 20-án küldték el e-mailben, a CVA pedig az eredeti határidő meghosszabbítását követően, 2010. május 7-én.

(2) A CVA – amely a 2004/17/EK irányelv értelmében közvállalkozás – által benyújtott kérelem a kérelemben foglaltak alapján a következő tevékenységekkel kapcsolatos:

a) villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése az Olasz Köztársaság teljes területén;

b) másodlagosan a villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése az északi földrajzi övezet területén (a továbbiakban: északi makroövezet⁽²⁾); és

c) villamos energia kiskereskedelmi értékesítése a végfogyasztók számára a szabad villamosenergia-piacon az Olasz Köztársaság teljes területén.

II. JOGI KERET

(3) A 2004/17/EK irányelv 30. cikke előírja, hogy az irányelvben említett bármely tevékenység folytatására irányuló szerződések nem tartozhatnak a 2004/17/EK irányelv hatálya alá, ha abban a tagállamban, ahol a szerződést teljesítik, a tevékenység közvetlen módon ki van téve a versenynek olyan piacokon, amelyekre a belépés nem korlátozott. A versenynek való közvetlen kitettséget objektív szempontok alapján kell értékelni, figyelembe véve az érintett ágazat egyedi jellemzőit. A piaci belépés akkor minősül szabadnak, ha a tagállam végrehajtotta és alkalmazta az adott ágazatot vagy annak egy részét megnyitó, megfelelő közösségi jogszabályokat. Ezeket a jogszabályokat a 2004/17/EK irányelv XI. melléklete sorolja fel, amely irányelv a villamosenergia-ágazat tekintetében a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 1996. december 19-i 96/92/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽³⁾ hivatkozik. A 96/92/EK irányelv helyébe a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ lépett.

(2) Ebbe az északi övezet, valamint négy kisebb övezet tartozik bele (Ene, Enw, Turbigio és Monfalcone) a (A Bizottság közleménye: vizsgálat az 1/2003/EK rendelet 17. cikke értelmében az európai gáz- és villamosenergia-ágazatokról, a továbbiakban: zárójelentés) B. mellékletében foglaltak szerint, 2007. január 10-i COM(2006) 851 végleges közlemény.

(3) HL L 27., 1997.1.30., 20. o.

(4) HL L 176., 2003.7.15., 37. o. Meg kell jegyezni, hogy a 2003/54/EK irányelvet a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 211., 2009.8.14., 55. o.) felváltotta, amely még nagyobb fokú piacnyitásról rendelkezik, mint az előző két irányelv. Mivel bevezetésének határideje azonban még nem járt le, továbbra is a 2003/54/EK rendelet jogi kerete irányadó.

(1) HL L 134., 2004.4.30., 1. o.

- (4) Olaszország a 96/92/EK irányelv mellett a 2003/54/EK irányelv rendelkezéseit is végrehajtotta és alkalmazza, és jogi és funkcionális szétválasztást valósít meg az átviteli és az elosztó rendszerek esetében a legkisebb vállalatok kivételével, amelyek mentesülnek a funkcionális szétválasztás követelménye alól. Ebből következően – és a 30. cikk (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban – a piacra való belépés nem tekinthető korlátozottnak az Olasz Köztársaság teljes területén.
- (5) A versenynek való közvetlen kitétséget több mutató alapján kell értékelni, amelyek közül önmagában egyik sem döntő. A határozat által érintett piacokra vonatkozó egyik vizsgálható paraméter az adott piac meghatározó szereplőinek piaci részesedése. További ismérv a piacok összefonódásának szintje. Az érintett piacok sajátosságaira tekintettel egyéb kritériumokat is figyelembe kell venni, úgymint a kiegyenlítő piac működését, az árversenyt és a fogyasztók szolgáltatóváltásának arányát.
- (6) Ez a határozat nem érinti a versenyszabályok alkalmazását.

III. ÉRTÉKELÉS

- (7) A Bizottság korábbi gyakorlata alapján⁽¹⁾ a villamosenergia-ágazatban a következő érintett termékpiacokat lehet megkülönböztetni: i. előállítás és nagykereskedelmi értékesítés; ii. szállítás; iii. elosztás és iv. kiskereskedelmi értékesítés. Következésképpen a CVA kérelmét függetlenül kell vizsgálni egyrészt az előállítás és a nagykereskedelmi értékesítés, másrészt a kiskereskedelmi értékesítés tekintetében.

A villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése

- (8) A (2) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint a CVA által benyújtott kérelem a villamos energia előállításával és nagykereskedelmi értékesítésével kapcsolatos az Olasz Köztársaság teljes területén vagy másodlagosan az északi makroövezet területén.
- (9) A rendelkezésre álló információk⁽²⁾ szerint Olaszország területét – az egyes övezetek közötti szoros kapcsolatok miatt, ahol az árak szinte tökéletes korrelációban vannak – négy regionális földrajzi piacként lehet kezelni a villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése tekintetében: ezek az északi makroövezet, a középső-déli makroövezet⁽³⁾, valamint a szicíliai⁽⁴⁾ makroövezet és Szardínia. Az olasz hatóságok megerősítették, hogy az északi makroövezet érintett piacként

való elhatárolása indokolt, hozzátették azonban, hogy a folyamatban lévő változások következtében a többi makroövezet közötti elhatárolás egyelőre nem egyértelmű, átfogó vizsgálatok vannak folyamatban, és így ezeken a földrajzi piacokon a verseny állapotának végleges értékelésére jelenleg nincs mód. A fentiek alapján, figyelembe véve továbbá, hogy a CVA erőművei egyébként mind az északi makroövezetben találhatóak, jelen határozat a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételek értékelése céljából a villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése tekintetében az északi makroövezet területén belüli verseny állapotának értékelésére korlátozódik. Bár az északi makroövezet önmagában is releváns piacot alkot, nincs teljesen elszigetelve a környező országoktól és a többi régiótól.

- (10) A 30. cikk szerinti bizottsági határozatok tekintetében alkalmazott állandó gyakorlatnak⁽⁵⁾ megfelelően a Bizottság úgy vélte, hogy a villamosenergia-előállítás tekintetében a „nemzeti piacokon folyó verseny egyik fokmérője a három legnagyobb termelő teljes piaci részesedése”. Az olasz hatóságok szerint 2009-ben az északi makroövezet három legnagyobb termelőjének részesedése 49,7 % volt. A három legnagyobb termelő teljes piaci részesedését felölelő, ilyen szintű koncentráció alacsonyabb az Ausztria vonatkozásában a 2008/585/EK határozatban említett szintnél (52,2 %), valamint alacsonyabb a Lengyelország vonatkozásában a 2008/741/EK határozatban említett szintnél (a bruttó termelés 58 %-a) is, és sokkal alacsonyabb, mint a Finnország és Svédország vonatkozásában a 2006/422/EK és a 2007/706/EK határozatokban említett szintek (73,6 % és 86,7 %). Meg kell jegyezni azonban, hogy ez a szint magasabb, mint az Egyesült Királyság vonatkozásában a 2006/211/EK és a 2007/141/EK határozatokban említett 39 %. Ez a szint azonban kellően alacsony ahhoz, hogy a versenynek való bizonyos mértékű közvetlen kitétségre utaljon a villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése vonatkozásában az északi makroövezetben.
- (11) Olaszországban továbbá jelentős a villamosenergia-behozatal, és 2008-ban több mint 42 997 GWh villamos energiát importáltak. Olaszország nettó importőr, és teljes szükséglete⁽⁶⁾ körülbelül 13,43 %-át kitevő villamos energiát importált. Az olasz hatóságok megerősítették⁽⁷⁾, hogy a behozatalnak versenyelénkítő hatása van, különösen az északi makroövezetben. Bár ennek a

⁽⁵⁾ Lásd: 2009/47/EK határozat (HL L 19., 2009.1.23., 57. o.); 2008/585/EK határozat (HL L 188., 2008.7.16., 28. o.); 2008/741/EK határozat (HL L 251., 2008.9.19., 35. o.); 2007/141/EK határozat (HL L 62., 2007.3.1., 23. o.); 2007/706/EK határozat (HL L 287., 2007.11.1., 18. o.); 2006/211/EK határozat (HL L 76., 2006.3.15., 6. o.) és 2006/422/EK határozat (HL L 168., 2006.6.21., 33. o.).

⁽⁶⁾ Vagyis a belső fogyasztáshoz és az exporthoz szükséges villamos energia mennyisége.

⁽⁷⁾ Az olasz villamosenergia- és gázhatóság 2010. május 10-i 0018212. számú levele.

⁽¹⁾ MERGER COMP M - 4110 E.ON - ENDESA, 3. o.

⁽²⁾ Lásd a záró jelentés, B. melléklet, A.1. pont, 2. bekezdés.

⁽³⁾ Ide tartoznak Centro Nord, Piombino, Centro Sud, Sud, Rossano, Brindisi és Calabria övezetek.

⁽⁴⁾ Ide tartoznak Szicília, Priolo és Calabria övezetek.

hatásnak a más országokkal való összeköttetések technikailag korlátokat szabnak, az új jogszabállyal ⁽¹⁾ a helyzet várhatólag tovább fog javulni. Az északi makroövezet vezető termelőinek árképzési magatartását ezért bizonyos mértékben korlátozza az olasz területen kívülről származó villamosenergia-import. Ezeket a tényezőket tehát az északi makroövezetben a villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése vonatkozásában a más uniós tagállamokkal való versenynek való bizonyos mértékű közvetlen kitétséget mutatójaként kell értékelni.

- (12) A 2010. március 11-i, „A belső gáz- és villamosenergia-piac létrehozása terén elért haladásról szóló 2010. évi jelentés” című bizottsági közlemény ⁽²⁾ megállapította, hogy 14 tagállamban továbbra is a három legnagyobb termelőtől származik a termelési kapacitás több mint 75 %-a. A jelentés az olasz villamosenergia-piacot azonban a „mérsékelt koncentrált” piacok kategóriájába ⁽³⁾ helyezi, és ilyen módon a Herfindahl-Hirschman-indexnek (HHI) más kategóriákkal összehasonlítva alacsonyabb az értéke. Mivel a versenynyomás még jobban érzékelhető az északi makroövezetben, mint a többi övezetben, a koncentráció mértékét az északi makroövezetben a villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése vonatkozásában a versenynek való közvetlen kitétséget mutatójaként kell értékelni.
- (13) Ezenkívül további mutatóként kell kezelni a kiegyenlítő mechanizmusok működését is, még ha ezek csak kis részét is képviselik a valamely tagállamban termelt és/vagy fogyasztott villamos energia teljes mennyiségének. A rendelkezésre álló információk alapján a kiegyenlítő mechanizmusok működése – különösen a piaci alapú árképzés és a fejlett napon belüli piacok – nem képez akadályt a villamosenergia-előállítás versenynek való közvetlen kitétsége előtt.

A villamos energia kiskereskedelmi értékesítése

- (14) A kiskereskedelmi értékesítés tekintetében további különbséget kell tenni a releváns termékpiacokon (A) a közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt ipari fogyasztók számára történő kiskereskedelmi értékesítés és (B) a kisméretű hálózatra kapcsolt kisebb ipari, kereskedelmi és lakossági fogyasztók számára történő kiskereskedelmi értékesítés között. Ezeket a piacokat a továbbiakban külön elemezzük.

Villamos energia kiskereskedelmi értékesítése közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfelhasználók számára

- (15) Az olasz hatóságok megerősítették, hogy a közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végső

fogyasztók számára értékesített villamos energia kiskereskedelmi piaca nemzeti szintű.

- (16) A rendelkezésre álló információk szerint ⁽⁴⁾ a közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végső fogyasztók számára kiskereskedelmi villamosenergia-szolgáltatást nyújtó három legnagyobb cég összesített piaci részesedése 43,89 %, amely megfelelően alacsonynak mondható ⁽⁵⁾, és amelyet a versenynek való közvetlen kitétséget mutatójaként kell értékelni.
- (17) Tekintettel az érintett termék (villamos energia) jellemzőire és az egyenértékű kiváltó termékek vagy szolgáltatások hiányára vagy hozzáférhetetlenségére, a villamosenergia-piacokon fennálló versenyhelyzet értékelése során az árverseny és az árképzése egyre meghatározóbb jelentőséggel bír. A szolgáltatót váltó fogyasztók száma ezáltal árversenyre utalhat, és így közvetetten „természetes mutatója a verseny hatékonyságának. Ha sok fogyasztó vált szolgáltatót, valószínűleg gond van a piac működésével, még ha a régi szolgáltatóval folytatandó tárgyalás lehetőségéből eredő előnyöket nem is szabad figyelmen kívül hagyni” ⁽⁶⁾.
- (18) A rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján ⁽⁷⁾ a jogosult mérési pontokon való szolgáltatóváltások aránya Olaszországban 2008-ban 32,50 %-ot tett ki a nagy ipari vásárlók és 32,80 %-ot a közepes méretű iparágak esetében. Bár a szolgáltatóváltási arány Olaszországban kisebb, mint például Ausztriában, ahol a szolgáltatóváltási arány a nagy és rendkívül nagy ipari fogyasztók esetében 41,5 % ⁽⁸⁾, még így is jelentős marad, és a nagy és közepes méretű ipari fogyasztók közel harmadát érinti. A közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfelhasználók kiskereskedelmi piacának árait nem szabályozzák. Olaszországban a helyzet tehát kielégítő a szolgáltatóváltást és a végfelhasználói árak szabályozását illetően, és ezt a versenynek való közvetlen kitétséget mutatójaként kell értékelni.

Villamos energia kiskereskedelmi értékesítése kisméretű hálózatra kapcsolt végfelhasználók számára

- (19) A kiskereskedelmi szolgáltatás vonatkozó földrajzi piaca hagyományosan nemzeti szintre korlátozódik. Kérésre a CVA a nemzeti piacot használja a villamos energia kiskereskedelmi szolgáltatásának vonatkozó piacaként.

⁽⁴⁾ Az állami szolgáltatásokról és az olasz villamos energia és földgáz-hatóságok (AEEG) szabályozási tevékenységeiről szóló 2009. március 31-i éves jelentés, 76. o.

⁽⁵⁾ Ez nagymértékben megfelel a koncentráció mértékének, amely a svéd kiskereskedelmi piacon 43 %, lásd a 2007/706/EK határozat (14) preambulumbekendését.

⁽⁶⁾ A Bizottság 2005. november 15-i közleménye a belső gáz- és villamosenergia-piac létrehozása terén elért haladásról szóló jelentés (a továbbiakban 2005. évi közlemény), 9. o.

⁽⁷⁾ A 2010. évi közlemény technikai mellékletének 2.2 táblázata.

⁽⁸⁾ Lásd a 2008/585/EK határozat (13) preambulumbekendését.

⁽¹⁾ A 2009. július 23-i 99/2009. számú törvény.

⁽²⁾ SEC(2010) 251, 2010. évi közlemény.

⁽³⁾ A 2010. március 11-i SEC(2010) 251 technikai mellékletének 3.1. táblázata, 12. o.

- (20) Abból a feltevésekből kiindulva, hogy a földrajzi piac nemzeti szintű, valamint a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján ⁽¹⁾ a villamos energia kiskereskedelmi értékesítésének piaci koncentrációs szintje a jelek szerint igen nagy az olasz piacon. A kifeszültségű hálózatra kapcsolt felhasználók három legnagyobb kiskereskedőjének összevont piaci részesedése 79,44 %, amelyből a legnagyobb cég piaci részesedése önmagában 71,11 %. Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell az állandó ítélkezési gyakorlatra ⁽²⁾, amely szerint a „jelentős piaci részesedés önmagában – kivételes körülményektől eltekintve – a domináns pozíció létezésének bizonyítéka. Ez a helyzet áll fenn 50 %-os piaci részesedés esetében”.
- (21) A kiskereskedelmi piac Olaszországban ezen felül három további alkategóriára tagolódik, amelyből az első kettő árai szabályozottak:
- a kifeszültségű hálózatra kapcsolt olyan lakossági fogyasztók és kis cégek (amelynek kevesebb mint 50 munkavállalója van és forgalmuk nem haladja meg a 10 millió EUR-t) számára nyújtott megerősített védelmi szolgáltatás, amelyek nem írtak alá a szabad piacon történő vásárlásról szóló szerződést. Ezeknek a szolgáltatásoknak a működtetése az Acquirente Unico S.p.A. (a továbbiakban: kizárólagos vásárló) számára van fenntartva;
 - biztonságos szolgáltatás azon fogyasztók számára, akik nem jogosultak a megerősített védelmi szolgáltatásra, és nem rendelkeznek a szabad piacon való vásárlásról szóló szerződéssel. Ezt a szolgáltatást a kizárólagos vásárló által versenyeljárás keretében kiválasztott szolgáltatók nyújtják; és
 - c) a szabad piac, nevezetesen a kiskereskedelmi piac maradék része.
- (22) Ezeket a piacokat azonban e határozat alkalmazásában nem szabad független, releváns piacoknak tekinteni, mivel a fogyasztók átválthatnak az egyik alkategóriáról a másikra, és mivel az árak mindhárom alkategóriában piaci alapúak ⁽³⁾. Az AEEG 2009. évi éves jelentése szerint azonban az úgynevezett „kötött piac”, amely magában foglalja a „megerősített védelmi szolgáltatást” és a „biztonságos szolgáltatást”, a teljes kiskereskedelmi piac körülbelül 36 %-át teszi ki. Ugyanezen jelentés szerint továbbá a megerősített védelmi szolgáltatást egy bizonyos szállító rendkívül erőteljes jelenléte jellemzi (84,3 %), amely a szabad piacon is aktív. Az olasz hatóságok szerint a szolgáltatóváltás költségeit a fogyasztók magasnak, míg a váltás érzékelhető előnyeit kevésnek ítélik. Ez a megerősített védelmi szolgáltatás szerinti alacsony árakkal együtt nagyon nehézé teszi az új szolgáltatók számára, hogy ezen az alkategórián belül megfelelő vásárlói bázist hozzanak létre. Ez alapvetően
- versenyelőnyt eredményez azoknak a szolgáltatók a számára a megerősített védelmi szolgáltatás értelmében, amelyek a szabad piacon is működnek, azok a fogyasztók ugyanis, akik a megerősített védelmi szolgáltatásról a szabad piacra kívánnak váltani, illetve fordítva, ezt gyakran anélkül teszik, hogy szolgáltatót váltanának.
- (23) Az érintett olasz hatóságoktól kapott információk alapján ⁽⁴⁾ jelen határozat céljával kapcsolatban azonban azt a következtetést lehet levonni, hogy a villamos energia kiskereskedelmi értékesítésének földrajzi piaca Olaszországban nem nemzeti szintű, ahogy azt a kérelmezők hagyományosan gondolták és feltételezték, hanem helyi szintű, és kiterjedése általában nem haladja meg a települési szintet.
- (24) A kifeszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára biztosított villamos energia kiskereskedelmi értékesítésének ilyen módon meghatározott egyes helyi piacait jellemző verseny mértékére vonatkozó információk hiányában, valamint figyelembe véve a fent említett aggodalmakat a kifeszültségű hálózatra kapcsolt fogyasztók nemzeti szinten megfigyelhető kiskereskedelmi piaci versenyével kapcsolatban – a (19)–(22) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint –, nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése szerinti mentesítés feltételei Olaszországban a villamos energia kifeszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára való kiskereskedelmi értékesítésére vonatkozóan teljesülnek.
- (25) Éppen ezért továbbra is a 2004/17/EK irányelv alkalmazandó abban az esetben, ha az ajánlatkérők a villamos energia kifeszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára való kiskereskedelmi értékesítését Olaszországban lehetővé tevő szerződéseket ítélik oda, vagy ha az ilyen tevékenységeknek az Olaszországban való folytatására írnak ki tervpályázatot.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

- (26) A villamos energia északi makroövezetben való előállítására és nagykereskedelmi értékesítésére vonatkozóan a helyzet a következőképpen összegezhető: a három legnagyobb termelő összesített piaci részesedése meglehetősen alacsony, és a jelentős mennyiségű importált villamos energia versenyelőnykötő hatással van erre az övezetre. A kiegyenlítő mechanizmus működése a (13) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint nem jelent akadályt a villamosenergia-termelő piacon a versenynek való közvetlen kitétség szempontjából. Ilyen módon valamennyi fent említett tényező a versenynek való közvetlen kitétséget jelzi az északi makroövezetben.
- (27) Tekintettel a (8)–(13) preambulumbekkezdésben megvizsgált tényezőkre, a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében rögzített, a versenynek való közvetlen kitétségre vonatkozó feltételt teljesítettnek kell tekinteni a villamos energia előállítását és nagykereskedelmi értékesítését illetően az északi makroövezetben.

⁽¹⁾ 2009. évi AEEG éves jelentés.

⁽²⁾ Lásd az Elsőfokú Bíróság által a T-395/94 sz. *Atlantic Container Line AB* és mások kontra Bizottság ügyben 2002. február 28-án hozott ítélet 328. pontját. EBHT 2002., II-00875. o.

⁽³⁾ Valójában a szabályozott árakat a szabadpiacon lévő árak alapján határozzák meg.

⁽⁴⁾ Az olasz versenyhatóság 2010. május 20-i 0032953. számú levele.

- (28) Mivel a piachoz való korlátlan hozzáférés feltétele teljesítettnek tekinthető, a 2004/17/EK irányelv nem alkalmazandó abban az esetben, ha az ajánlatkérők a villamos energia északi makroövezetben történő előállítására és nagykereskedelmi értékesítése céljából kötnek szerződést, illetve ha ezeknek a tevékenységeknek ezen a földrajzi területen való folytatásához hirdetnek tervpályázatot.
- (29) A villamos energia közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztóknak történő kiskereskedelmi értékesítését illetően az olaszországi helyzet a következőképpen összegezhető: a három legnagyobb kiskereskedelmi cég összesített piaci részesedése alacsony, a szolgáltatóváltás kivételi pontonként tekintett száma kielégítő, és a végfelhasználói árak nincsenek szabályozva. Ezek a következtetések összhangban vannak az érintett olasz hatóságok véleményével, amely szerint a piac évek óta ki van téve a versenynek, és ebből eredően a verseny mértéke kielégítő.
- (30) Tekintettel a (15)–(18) preambulumbekkezdésben megvizsgált tényezőkre, a villamos energia közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztóknak történő kiskereskedelmi értékesítése tekintetében a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében rögzített, a versenynek való közvetlen kitétségre vonatkozó feltételt az Olasz Köztársaság teljes területén indokolt teljesítettnek tekinteni.
- (31) Mivel továbbá a piacra való belépés korlátolatlan voltára vonatkozó feltétel teljesítettnek tekinthető, a 2004/17/EK irányelvet nem indokolt alkalmazni azokban az esetekben, amikor az ajánlatkérők a villamos energia közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztóknak Olaszországban történő kiskereskedelmi értékesítése céljából szerződést ítélnék oda, illetve amikor ezeknek a tevékenységeknek ezen a földrajzi területen való folytatásához tervpályázatot szerveznek.
- (32) Tekintettel a (19)–(25) preambulumbekkezdésben megvizsgált tényezőkre, valamint mivel kétségek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy megfelelő szintű verseny van-e nemzeti szinten a kisméretű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára nyújtott kiskereskedelmi értékesítés tekintetében, továbbá tekintettel arra is, hogy az egyes érintett, az olasz hatóságok meghatározása szerinti helyi piacokra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre részletes információk, nem vonható le az a következtetés, hogy a 2004/17/EK irányelv 30. cikkének (1) bekezdése szerinti mentesség feltételei a villamos energia kisméretű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára való olaszországi kiskereskedelmi értékesítésére vonatkozóan teljesülnek. Ezért továbbra is a 2004/17/EK irányelv alkalmazandó azokban az esetekben, amikor az ajánlatkérők a villamos energia kisméretű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára Olaszországban való kiskereskedelmi értékesítését lehetővé tevő szerződéseket ítélnék oda, valamint amikor az ilyen tevékenységeknek az Olaszországban való folytatására tervpályázatot szerveznek. Mivel a 67. cikk szerinti statisztikai követelmények továbbra is alkalmazandók, szükségessé válhat annak biztosítása, hogy az érintett ajánlatkérők olyan megfelelő intézkedéseket tegyenek, mint az igazgatás és/vagy a számvitel szétválasztása, és ezáltal az e határozat alapján mentességet nem élvező tevékenységekre irányuló beszerzésekkel kapcsolatos jelentéstételi kötelezettségüknek az elvárt színvonalon eleget tehessenek.
- (33) Érdemes emlékeztetni továbbá arra, hogy a több tevékenységre irányuló szerződéseket a 2004/17/EK irányelv 9. cikkével összhangban kell kezelni. Az e határozat tárgyát képező esetben ez azt jelenti, hogy amennyiben egy ajánlatkérő „vegyes” közbeszerzésben vesz részt, vagyis olyan közbeszerzésben, amelyben mind a 2004/17/EK irányelv alkalmazása alól mentesített tevékenységek, mind nem mentesített tevékenységek szerepelnek, a szerződés fő tárgyát képező tevékenységeket kell figyelembe venni. Az ilyen jellegű vegyes közbeszerzés esetén ha a fő cél a villamos energia kisméretű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára való kiskereskedelmi értékesítésének támogatása, a 2004/17/EK irányelv rendelkezését kell alkalmazni. Amennyiben objektíven nem határozható meg, hogy melyik tevékenység képezi a szerződés fő tárgyát, a szerződést a 9. cikk (2) és (3) bekezdésében foglalt szabályokkal összhangban kell odaítélni.
- (34) E határozat alapja a 2010. februárjától májusáig terjedő időszakban fennálló jogi és ténybeli helyzet, amelyet az Olasz Köztársaság által benyújtott információk szerint, a CVA, a 2005. és a 2010. évi közlemény és azok technikai mellékletei, a 2007. évi munkadokumentum, a zárójelentés, valamint az AEEG 2009. évi éves jelentése alapján határoznak meg. Amennyiben a jogi vagy ténybeli helyzetben beálló jelentős változások miatt a 2004/17/EK irányelv 30. cikke (1) bekezdésének alkalmazhatóságára vonatkozó feltételek a villamos energia északi makroövezetben történő nagykereskedelmi értékesítésére és a közép-, nagy- és igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára történő kiskereskedelmi értékesítésére vonatkozóan már nem teljesülnek, ez a határozat felülvizsgálható.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2004/17/EK irányelvet nem kell alkalmazni az ajánlatkérők által a következő tevékenységek érdekében odaítélt szerződésekre:

- villamos energia előállítása és nagykereskedelmi értékesítése az északi makroövezetben;
- villamos energia kiskereskedelmi értékesítése a közép-, a nagy- és az igen nagy feszültségű hálózatra kapcsolt végfogyasztók számára az Olasz Köztársaság teljes területén.

2. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2010. július 14-én.

a Bizottság részéről

Michel BARNIER

a Bizottság tagja
